

CIHAD

Kur'an-ı Kerim'de çokça zikredilen bir kavram cihad.

Maalesef bir çok kelime ve kavramlara yaptığımız zulmü bu kelimeye de yaptık. Bugün bu çok kudsî kelime "Allah yolunda cihad ediyorsunuz" sloganı ile İŞİD, EL KAİDE BOKO HARAM gibi örgütlerin motive aracı olan bir söyleme döndü.

Bu dersimde Kur'an'ın en mümtaz kavramlarından biri olan "Cihat" kavramını anlamaya çalışacağım.

CIHAD NEDİR? NE ANLAMA GELİR?

Cihad kelime manası olarak kök fiili olarak "cehd" kökünden gelir.

"Cehd" ve "cühd" yani cihat kelimesi

"bir amaç ve gaye uğruna her türlü gayret ve fedakarlığı yapmak" demektir.

Bu gayret ve fedakarlığı yapan kişiye "Cahit", bunu hayatının tarzı ve esası haline getiren kişiye de "Mücahit" denir.

Allah yolunda cihad kişinin Kur'an'ın hakikatlarını nefsinden başlayarak yeryüzüne yayıp bütün akılları ve kalpleri fethederek insanları İslam ile buluşmalarını sağlamak adına maddi ve monevi gayret göstermektir. Başta Elmalılı'nın tefsirinde ve pek çok tefsirde bu cihat manasında zorlamak yoktur. Cihat insanlara Hakkı anlatmak ve insanların hakkı görüp anlamalarına engel olan perdeleri kaldırmak ve o perdeleri kayan kişilerle mûcadele etmekle olur.

Bu cihette cihad ilk olarak zihni ve fikri bir eylemdir.

Kur'an'daki cihad kavramının ekserisi bu manada zikredilmiş olup savaş tarzındaki cihad kavramı daha çok "gaza" ve "kital" kelimeleri ile ifade edilmiştir.

Kur'an'da "ce-he-de" kökünden türemiş 39 kelime var ve bu 39 kelime 35 farklı ayette geçmektedir. Bütün bu ayetlerde ağırlıklı mâna "Allah yolunda maddi ve monevi gayret ve çalışma içinde olmak" manasını görüyorum.

Cihad "i'lay-ı Kelimetullah" davasına hizmet etmek için Allah yolunda alın teri, beyin teri dökmektir. Sartları olduğu zaman kişinin savaşması (kital) cihadın yüz cüzünden bir cüzüdür. Ve İslamiyet adı gibi "seleme" "selam" dindir ve barışa dayanır. Kur'an Allah yolunda silahla kılıcla yapılan fiili savaş şeklindeki cihatı "ko'tele" fiili ile ifade ediyor.

Bu fiil Arapça gramerinde MUFÂALE babından gelmektedir. Mufôale babının en önemli özelliği bir işin karşılıklı yapılmasını göstermesidir. Mufôale babında istişlik ve müşareket vardır. Her kital bir cihattır ama her cihat bir kital değildir. Kur'an kitale iki durumda izin vermiş.

1- Düşman saldırısında müdafaa niyeti ile yapılan kitaldır ki bu madde Birleşmiş Milletlerin 51 maddesinde meşru müdafaa olarak ifade edilir.

2- Maelumun müdafası amacıyla yapılan kitaldır.

Kur'an'da cihata emir, kital ve gazaya izin verilmesi bu hakikatı ders veriyor, teyit ediyor.

Kur'an'da müdafa niyetiyle yapılan kıtal ile ilgili en zahir ayet Bakara Suresinin 190. ayetidir:

Size karşı savaşanlarla siz de Allah yolunda savaşın, fakat aşırılığa sapmayın; Allah aşırılığa sapanları sevmez. (BAKARA-190)

Bu ayette iki nokta nazara veriliyor.

Biri **sizinle savaşanlarla sizde savaşın** denilerek savaşın ancak düşman tarafından başlatılınca meşru müdafa hakkına binaen başlayabileceği ikinci noktada da **aşırıya gitmeyin** ifadesi ile savaş dahi olsa silahsız sivillere, çocuklara, kadınlara, yaşlılara, bitki ve hayvanlara asla zarar verilmemesi ifade edilmiştir.

Yine Mümtahine Suresinde savaşılması meşru gruplar üçe ayrılıp ifade edilmiş. Müslümanlarla ülfeti olan zarar vermeyen kişiler hangi din olursa olsun onlara adaletli davranmayı tavsiye etmiştir.

﴿8﴾ Allah, **din konusunda sizinle savaşmayan** ve **sizi yurtlarınızdan çıkarmayanlarla iyi ilişkiler içinde olmanızı** ve **onlara adaletli davranmanızı yasaklamaz**. Allah adaletli olanları elbette sever.

﴿9﴾ Allah ancak, **din konusunda sizinle savaşmış, sizi yurtlarınızdan çıkarmış** ve **çıkarılmanıza yardım etmiş olanlarla dostluk kurmanızı yasaklar**. Kim onlarla dost olursa işte bunlar kendilerine yazık etmişlerdir. (MÜMTEHİNE 8-9)

Sekizinci ayetin ifade ettiği sulh hali Medine'de Efendimiz (Azm) tarafından bizzatıhi uygulanmış 622 yılında yazılı olarak Medine Vesikası adı ile bir anlaşma yapıp o zaman Medine'de yaşayan üç

blok yönü Müslümanlar, Yahudiler, Müsrük Araplar arasında uygulanmıştır.

Maalesef Kur'an'ın kudsi ifadesi olan Cihat kavramının geçtiği ayetler cihadın çok küçük bir rüknü olan kital ve gaza yönü ile anlaşılmış İbn-i Teymiye ile başlayıp Merdudî ile acılmış Seyyid Kutub gibi zâtlar tarafından parlatılmış.

Zamanın ilerlemesi sair inançların insaniyeti tatmin etmeyeceğini bilen ve insanın tek kurtuluş aracı İslamiyet olacağını bilen Avrupa İslamiyetin önünü kesmek için İslamiyeti yanlış anlatmak ve tenzih etmek adına terör örgütlerini kullanarak malum İsid, el Kaide gibi yapıları kullanarak "İslamofobi" oluşturdular. Bunun içinde isimlerini saydığımız alimlerin cihat görüşlerini kullanarak müslüman görünümüne kişilere masum insanları katlettiler İslamı şiddet dini olarak gösterdiler.

Şimdi hakiki ve en şümullü olan ve herkese muzaaf farz-ı ayn olan Cihat manasını Risale-i Nur perspektifinden anlamaya çalışacağım.

CİHAD-ı EKBER

Efendimiz (Asm) Tebük seferi dönüşü

"Hoş geldiniz! Küçük cihattan büyük cihada geldiniz" buyurdu. Bunun üzerine Sahabiler, büyük cihadın ne olduğunu sordular. Efendimiz (Asm) "Büyük cihad nefsin heva ve hevesine karşı yaptığı cihattır" Efendimiz (Asm) en kalabalık ordu ile katıldığı Tebük seferini "küçük cihad" nefse karşı verilecek mücadeleyi "büyük cihad" olarak nitelendiriyor. Hadis ilminin kriterlerine göre zayıf olarak kabul edilsede Kur'an'ın genel cihad tanımlamasına göre ve bu bağlamda geçen sahih hadislere göre manasının sahih olduğunu görüyoruz.

İslam dinî bireyin kendini vahyin terbiyesine tabi tutarak eğittiği ve geliştirdiği birebir eğitime tabi bir dindir. İnsanı "insaniyetini" nefis diye ifade edilen cessed ve ona dayalı haz ve o hazların kaynağı olan kuvvelerden yani gadaab, şehvet ve aklın ifrat ve tefrit yönlerinden kurtarıp, manevî cephesindeki istidatları nemalandırıp insanı kâmil haline getirme öğretisidir. İslamın bu eğitiminden yani büyük cihaddan kaçanlar Firavun, Karun ve Leheb gibi isimler altında ifade edilmiştir.

mertebeleri sabittir, nâkıstır. **Âlem-i insaniyette ise meratib-i terakkiyat ve tedenniyat nihayetsizdir.** Nemrudlardan, firavunlardan tut, tâ siddîkîn-i evliya ve enbiyaya kadar gayet uzun bir mesafe-i terakki var.

44

İşte kömür gibi olan ervah-ı safileyi, elmas gibi olan ervah-ı âliyeden temyiz ve tefrik için, şeytanların hilkiyle ve sırr-ı teklif ve ba's-i enbiya ile, bir **meydan-ı imtihan ve tecrübe ve cihad ve müsabaka** açılmış. **Eğer mücadele ve müsabaka olmasaydı, maden-i insaniyetdeki elmas ve kömür hükmünde olan istidadlar, beraber kalacaktı.** A'lâ-yı illiyyindeki Ebu Bekr-i Sıddık'ın ruhu, esfel-i safilindeki Ebu Cehl'in ruhuyla bir seviyede kalacaktı. Demek şeyatın ve şerlerin yaratılması, büyük ve küllî neticeye baktığı için icadları

Din hakikatı vahyin tebliği ile insaniyet tanımlaması
aqlmış hem terakki hem tedenni için ucu açık
bir saha ortaya çıkmış. Gerek menfi gerek
müsbet her iki noktada terakkinin derece
almanın yolu "cehdde" bina edilmiş.
Vahyin ders verdiği bu marifetullah eğitimi
ile insaniyetin inkişafının bir adımı takvadır.
insaniyetin terakkisi ancak maddi ve manevi
yönlerinin terbiyesi ile mümkündür. Vahyin terbi-
yesine girmemiş yarı cihaddan kaçmış bir insan
başta kendine sonra aleme zarardır.
Kur'an'ın takva ifadesinde insanın bu manevi
cihaddı ekberi yapmak ile hem arz hemde ken-
dinin sukun bulacağını ifade eder.

203

فِيهَا

: Kuvve-i şehviye ile Arz'da fesad hasıl olur, kuvve-i gazabiye'nin tecavüzüyle katl ü kıtale mahal olur. Halbuki Arz, takva üzerine tesis edilmiş bir mescid hükmündedir.

Katlü kıtalin yarı savaşların sebebi hatta kişinin
kendisi iç dünyasında yaşamış olduğu savaşın temelini

de cihadı ekberin eksikliği var.

Yine başka bir yerde Üstad cihad tabirini Kur'an da esas tutulan şekli ile şöyle ifade ediyor.

İ'lem Eyyühel-Aziz!

Gafil olan insan, kendi vazifesini terkeder, Allah'ın vazifesiyle meşgul olur. Evet insan, gafletten dolayı iktidarı dâhilinde kolay olan ubudiyet vazifesinin terkiyle, zaîf kalbiyle rububiyet vazife-i sakîlesinin altına girer, altında ezilir. Ve aynı zamanda bütün istirahatını kaybetmekle âsi, şakî, hâin adamların partisine dâhil olur.

Evet insan bir askerdir. Askerlik vazifesi başka, hükûmetin vazifesi başkadır. Askerlik vazifesi talim, cihad gibi din ve vatani koruyacak işlerdir. Hükûmetin vazifesi ise, erzakını, libasını, silâhını vermektir. Binaenaleyh erzakını temin için askerliğe ait vazifesini terk edip ticaretle -meselâ- iştigal eden bir asker, şakî ve hâin olur. **Bu itibarla insanın Allah'a karşı ubudiyet, vazifesidir. Terk-i kebair takvasıdır. Nefis ve şeytanla uğraşması, cihadıdır.**

Cihad kelamının yanlış yorumlanması temel sebeplerinden biri kişinin kendi vazifesini unutmaması vardır. Gerek nefesine gerek aleme bakan Rububiyet dairesine ait vazife karışmak zannı vardır.

İnsan gerek kendi dünyasında dar dairede gerek afaki dünyada yani geniş dairede yaptığı en büyük hata kendi vazifesi olan ve sorumlu olduğu vazife-i ubudiyet ismi ile tesmiye edilen vazifelerini bırakıp mahiyetinin kaldıramayacağı rububiyet dairesinin ağır vazifesine karışır.

Bu ağır ve manevi büyük mesuliyetten kurtuluşun auresi üç noktada ifade edilmiş

1- UBUDİYET ŞUURU : Yani mahiyetindeki nihayetsiz acz, fakr, noksan ve kusurun farkındalığı ile kendisine düşenin dua ve kabul olduğunun vücutli şeylerin sahibinin Allah olduğunu bilmek

2- **TERK-i KEBAİR** ; Terki kebaİR burada anladığım mana itibari ile gerek enfüs gerek afakta "Rablık" iddiasında ve zorunda bulunmamak

3- **NEFİS VE ŞEYTANLA CİHAD** ; Hadisi Şerif'te zikredilen Cihad-ı ekber yarı kendini aldatmak ve cihazat-ı insaniyesini yanlış kullanmasını sağlayarak akli, hissi ve kalbi istikametsizliğe sokarak her işne BEN karıştırmak isteyen nefis ve şeytanla mücadele etmektir.

Bu üç nokta cihad-ı ekberin özeti hükmündedir.

Risale-i Nur külliyyatında Kur'an'ın ve hadisin genel cihad tanımına, uyan manalarından bir başka mana Mektubat'ta şöyle geçmektedir:

İşte kömür gibi olan ervah-ı safileyi, elmas gibi olan ervah-ı âliyeden temyiz ve tefrik için, şeytanların hilka tiyle ve sır-ı teklif ve ba's-i enbiya ile, bir meydan-ı imtihan ve tecrübe ve cihad ve müsabaka açılmış. Eğer mücadele ve müsabaka olmasaydı, maden-i insaniyetteki elmas ve kömür hükmünde olan istidadlar, beraber kalacaktı. A'lâ-yı illiyyindeki Ebu Bekr-i Sıddık'ın ruhu, esfel-i safilindeki Ebu Cehl'in ruhuyla bir seviyede kalacaktı. Demek şeyatın ve şerlerin yaratılması, büyük ve küllî neticeye baktığı için icadları

Bu paragrafta görüldüğü gibi insanın mahiyetindeki kömür ve elmas yönlerinin ortaya çıkması rebile-
rin gönderilmesi ve şeytanın yaratılmasına bina edilmiş "mücadele" yoluyla oluyor. Yani insan kendini dahilde nefis haricde şeytana karşı nübüvvetin vahiy ile getirdiği öğretiyi kendine rehber yapıp insanıyetini tahkiki iman

egitimi ve marifetullah calismalari ile gelistirerek
gosteremis olduğu cehd ve nefis ve şeytanın
desise ve arzularına karşı göstermiş olduğu
cihaddır.

Tahkiki iman eğitiminde ve marifetullah'ta
"cehd" etmeyenlerin Kur'anı bir cihadı olmaz.

BU ZAMANDA CİHAD NASIL OLMALI ?

Kur'anı ve onun tercümanı olan Hadis-i Şerifleri
anlama cehdi göstermeyenler Kur'an'ın ve Ha-
dis-i Şerifleri bazı tabirlerini zahirine bakarak
Kur'an'ın ve hadisin bütünselliği içinde anlama
gayreti taşımayarak cihadı gaza ve kıtal
ile anlamlandırmışlar.

Ezcümle

"Ey PEYGAMBER ! KAFİRLERE VE MÜNAFIKLARA KARŞI
CİHAT ET. ONLARA SERT DAVRAN" (TAHİRİM-9)

gibi ayetlerdeki cihat ve sert davran gibi
kelamları "savaş ve öldürme" olarak yorumla-
mışlar. Buradaki "sert davran" kelimesi
yalnızca fiziksel bir tepkiyi ifade etmez.
Diplomatik dilde mesela "Türkiye bir olay için
Rusya'ya sert tepki gösterdi" denildiğinde
akla ilk gelen diplomasi dili ile kinadadır.

Ayetlerdeki ve Hadislerde ki bu kavram-
ları cihadın bir cüzü olan gaza ve kıtal ile

anlamlandırmak ayetlerin mnasını daralt-
maktır ve Kur'an ve Hadislerin bütünsel-
liğini bozmaktır.

Silahla, zorla, şiddetle, öfkeyle, kanla, anrsi
ve terörle dünyaya İslamı yayacağını iddia
etmek tam bir cehalet olup İslamla uzaktan
yakından ilgisi olmayan bir davranıştır.

Yine Üstad bu zamanda cihadın mahiyeti-
ni ve ne şekilde olacağını ve cihadı haki-
kinin dahilden harice şeklinde olacağını
dahilde yapılacak cihadın karşısındakı
en büyük düşmanın cehalet, zaruret, ihtilaf
olarak zikrediyor.

Biz de ona itaat edeceğiz. Yoksa, Peygambere tâbi olmayıp zulüm edenler, padişah da olsalar haydutturlar. **Bizim düşmanımız cehalet, zaruret, ihtilaf.** Bu üç düşmana karşı: **san'at, marifet, ittifak** silâhıyla cihad edeceğiz. Ve bizi bir cihette teyakkuza ve terakkiye sevkeden hakikî kardeşlerimiz Türklerle ve komşularımızla dost olup el ele vereceğiz. Zira husumette fenalık var, husumete vaktimiz yoktur. Hükûmetin işine karışmayacağız. Zira, hikmet-i hükûmeti bilmiyoruz..."

Bu üç düşmana baktığımda hâli hazırda hâlâ
bu üç düşman alem-i İslam içerisinde ki en
kuvvetli düşman olarak karşımızda duruyor.
Bediüzzaman hazretleri bu üç virüse karşı
üç anti virüs programını da Kur'an eczasından
alıp bu asrın insanına sunuyor.

CEHALET → MARİFET
ZARURET → SAN'AT
İHTİLAF → İTTİFAK

CEHALET: Cehalet bugün alem-i islamda kronik bir hastalık olarak karşımızda duruyor. Maneviyat noktasında da, maddiyat noktasında da maalesef çok geri kalmışız. Cehalet ancak Kur'an'ın ifade ettiği cehd ile şahsi gayret ile aşılabacak bir hakikattir. Maalesef bu şahsi gayret ile maddi ve manevi terakkiye vâsıl olamayınca maddiyatta Avrupa'nın kölesi, maneviyatta da manevi rehberlerimizden meded bekleyen mukallidi hem olmuştuk. Bu virüsün anti virüsü **marifettir**. Maddi ve manevi işlerimizde esma-i ilahiyeye ulaşmak ve Rabbi tanımak adına işlerimizi okumalarımızı ubudiyet şuru ile yapmaktır.

ZARURET: Yine islam coğrafyasında ki bu katolik durumun esbabından biri de zaruret. Özellikle gerek asrı gerek kendimizi vahyin terbiyesinden mahrum bırakarak üretmeden tüketen bir toplum haline geldik. Ve gayri zaruriler zaruri hale gelince derd-i mâiset ile ne maddi ne de manevi çalışma ve üretme imkanı olmuyor. Bu virüsün karşısında **san'at** anti virüsü gelir. Tüketmekten ziyade üretmek üreterek hem esma-i ilahiyeye şurlu bir şekilde avinedarlık yapmak hemde maddi terakkiyi sağlar.

mak.

İHTİLAF: Yine alem-i islam içinde de en büyük kronik hastalık ihtilaf. Kur'an'ın **İHTİLAF DÜSMĖ-YİN SONRA CESARETİNİZ KIRILIR, KUVVETİNİZ ELDEN GİDER {ENFÂL 46}** emrine rağmen hakikatı tenevvûu esma olan farklılıklar gerek nefsi takıntı ve taassubumuzgerek avarupanın içimide attığı nifakla bazen ırkçılık, bazen mezhepcilik, bazen cemaatçılık, bazen cemaat içi mesrepçilik olarak alem-i islamı kemiriyor. Bu virüsün anti virüsü ittifak Esasatta beraber olma teperruatında herkesin kendi esmasının ayinedarlığında maddi manevi terakki etmesidir.

Risale-i Nur'da bu cihad kavramı çok yönden Kur'an'da ifade edilen cihad bütünselliği içinde geçen kişinin maddi manevi cihad ile devam eden neticede maddi manevi terakki ile neticelenen bir hakikat olarak ifade edilmektedir.

26 Şubat 1324 (Mart 1909)

Dini Ceride no: 70

Biz Kalû Belâ'dan Cem'iyet-i Muhammedî'de dâhiliz. Cihet-ül vahdet-i ittihadımız tevhiiddir. Peyman ve yeminimiz imandır. Mademki muvahhidiz, müttehidiz. **Herbir mü'min ilâ-i Kelimetullah ile mükelleftir.** Bu zamanda en büyük sebebi, maddeten terakki etmektir. Zira ecnebler fûnun ve sanayi silâhiyla bizi istibdad-ı manevîleri altında eziyorlar. Biz de fen ve san'at silâhiyla ilâ-i Kelimetullahın en müdhiş düşmanı olan cehil ve fakr ve ihtilaf-ı efkâra cihad edeceğiz. Amma cihad-ı haricîyi şeriat-ı garranın berahin-i katiasının elmas kılıçlarına havale edeceğiz. Zira **medenilere galebe çalmak ikna ile dir, söz anlamayan vahşiler gibi icbar ile değildir.** Biz muhabbet fedaileriyiz, husumete vaktimiz yoktur. Cumhuriyet ki,

Bu zamanda cihadın ilk ve en önemli ayağı
kişinin kendini vahyin terbiyesine tabi tutup ma-
nevi makamının önünde ki en büyük engel olan
nefis ve şeytânla mücadele etmek , ikinci
olarak da maddeten terakki için Kur'an ve
Sünnet ışığında gayret göstermektir.
Zira Avrupa fen, san'at ile alem-i esir almış
manevi istibdad ile eziyorlar. Hakiki manada
Kur'an'ı bir cihad kılıcı ve silâhtan öte fen ve
bilimde terakki maddi anlamda gülenmekle
olacak Cihadı harici ise Kur'an'ın bütün
insanîyeti tatmin eden kat'i bürhanlarına hava-
le edeceğiz. Ve medenilere galebenin yegane
yolu iknadır icbar değildir hakikatı harici
cihadda esas teşkil edecek. Maalesef
maddi anlamda geri kalan alem-i islam bunun
karşısında Avrupalının maddi manevi esareti
altına girmiş. Ve buna cehalet de eklenince
zaruretin tahakkümü ile cihad kavramı

kital ve gaza ile sınırlandırılmış , maddî olarak geri kaldığımız avrupalı , ikna edemeyince icbar yolunu tutmuşuz. Zira sâzûn bittiği yerde şiddet başlar.

Bütün bu cihad manalarından sonra şifahane-i Kur'aniyenin bu asırdaki baş tabibi olan Üstad Bediüzzaman hazretlerinin " birebir tahkiki iman eğitimi" ve " müsbet hareket" metodlarını bu minvalde çok iyi anlamak gerek.

Maalesef millet olarak yıllarca cihadın bir şubesi olan kital ve gaza ile ümmete hizmet vazifesi ile vazifelenmiş bu milletin birebir iman eğitimine dayalı cihadı ekberi özümsemesi kolay değil. Ve coğu zaman bu noktada nur talebeleri ellerinde kitap etliye sütlüye karışmayan pasif bir cemaat olarak görülmüş.

Hatta geçmişte buna benzer bir tezyif Seyyid Kutub'dan gelmiş ve bu zahiri pasif Kur'an hizmetini " Bediüzzaman iğne ile kuyru kazıyor "

ifadesi ile zayıf görmüş. O zayıf görülen Kur'ani hizmet halen devam ederken Mısır'da ki o afaki ve siyasi hizmetin akıbeti ortada.

Birebir tahkiki iman eğitimi ve müsbet hareket metodları zahiren pasif gözükse de hakikatta önce bireyleri sonra toplumu ihya eden

çok büyük, sürekli ve etkili bir hizmet metodu-
dur.

Bireylerin kişisel tahkiki iman eğitimi ile tam donanımlı bireyler olması ve toplumunda bu bireylerden oluşan kemiyetli kalabalıklar haline gelmesinin yolunu açar. Kişisel gelişimini tamamlamış cihadı ekberden kaçmış taklidi kalabalıklardan ziyade, cihadı ekberini her daim esas tutan bunun yanında tahkiki iman eğitimi ile duruşu, ilkeleri olan, herkesi kucaklayan ama esasa atton taviz vermeyen kemiyeti az ama keyfiyeti çok olan nesiller ancak bu asrın müceddidinin koymuş olduğu bu Kur'ani metod ve uygulamalar ile olur.

Bu metod harici yapılan uygulamalar yani cihadı ekberi ikinci üçüncü plana atıp daha çok kişiye ulaşma insanların imanını kurtarma gibi slogana dayalı süslü kelimeler rehberliğinde yapılan kemmiyeti netice versede keyfiyete ulaşmaz. Kediye aslan gillerdendir ama yüz kedi bir aslan etmez. Bu tür kalp dairesini ihmal edip afaka kilitlenmiş hizmetler hem kişiye hem topluma çok büyük zarardır. Risale-i Nur bana Kur'ani cihad dersini tam manasıyla ders vermiş.

Bu dersimi çalışırken Nisa Suresi 95. ayette geçen

İNANANLARDAN HİÇ BİR ÖZÜRÜ OLMADIĞI HALDE EVİNDE OTURANLARLA ALLAH YOLUNDA MALLARI VE CANLARIYLA CİHAD EDENLER BİR DEĞİLDİR.

ALLAH MALLARI VE CANLARIYLA CİHAD EDENLERİ EVİNDE OTURANLARA DERECE BAKIMINDAN ÜSTÜN KILMIŞTIR. {NİSA 95} "EVDE OTURANLAR.... "

tabirinden söyle bir mânâ nasip oldu

Kur'an'ın cihad kavramının merkezinde hadislerde cihad-ı ekber ifadesi ile işaret edilen insanın nefis ve şeytana karşı yapması gereken ve insan-ı kamil olma yolundaki çalışmalar vardır.

Ve insanı bu cihad-ı ekberden alıkoyan en büyük engellerden biri de evleridir.

Ev tabiri: zahir manada meskenlerimizdir. Ayetin bâtinî manasını biraz daha derinlemesine ele aldığımızda ayette geçen evin bir manası olarak karşımıza çıkan çıkan hakikat "cesed yâni bedendir"

Bediüzzaman buna "hane-i cismim" ifadesi ile işaret eder. Kendini cesed ve beden olarak gören hayatı bedeninin hormonal ihtiyaç ve kayıtları olan yeme, içme, rahat sevgisi, şehvet, alışkanlıklar, korku gibi yönlerine göre dizayn edenler bunlara takılıp cihad-ı ekber meydanına çıkamazlar.

Netice olarak bu tanım üzerine hayat sürenler insanîyetini beşerîyet ile sınırlayıp cehennemini bu dünyadaki zübesi olan cehennemi haletten kurtulamazlar.

Dolayısıyla erde oturmamak cihadı ekber için marîfetullah yolunda her daim cehd ve gayret içinde olmak gerek. Bunun içinde hane-i cismi-mizin arkadaşları olan kalp, ruh, rıcdan gibi yönlerimizimizin gelişimi için her daim cehd içinde cihad meydanında olmalıyız.

Ancak bu şekilde "Erinde oturanlardan üstün olanlar (NISA-38)" hitabına mazhar oluruz.